

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ.

Συνάδελφοι,

Όλα τα χαρακτηριστικά της κρίσης που πλήττει σήμερα τον καπιταλιστικό κόσμο δείχνουν ότι πρόκειται για μια κρίση σταθμό, με μακροπρόθεσμες συνέπειες στην εξέλιξη της ταξικής πάλης. Δεν πρόκειται για μια κρίση του χρηματοπιστωτικού συστήματος αλλά ούτε και για μια κρίση που οδηγεί σε κατάρρευση του νεοφιλελευθερισμού ή του καπιταλισμού του καζίνο από μόνη της. Πρόκειται για μια οικονομική κρίση που διαπερνά όλες της πτυχές του καπιταλιστικού συστήματος. Κρίση συστημική του παγκόσμιου καπιταλισμού, η χειρότερη μετά την κρίση του 1929-1933 και όχι μόνο κρίση του νεοφιλελευθέρου μοντέλου και των Γκολτεν Μπόις που λένε όσοι θέλουν να στηρίξουν τον καπιταλισμό και να του δώσουν ανθρώπινο πρόσωπο. Είναι κρίση υπερσυσσώρευσης κερδών από τη μεγάλη εκμετάλλευση των εργαζομένων. Υπάρχει μεγάλη απόσταση από τα παραγόμενα προϊόντα που βρίσκονται στα ράφια και από τη δυνατότητα του εργαζόμενου να ζήσει από το μισθό του.

Η κρίση δεν είναι μόνο οικονομική είναι πολιτική, αξιακή, κρίση που διαπερνά το σύνολο του πολιτικού κόσμου και όλες τις μορφές διαμεσολάβησης.

Την τελευταία δεκαετία του προηγούμενου αιώνα όλος ο κόσμος συζητούσε για την κατάρρευση των γραφειοκρατικών καθεστώτων του λεγομένου υπαρκτού σοσιαλισμού. Στην πρώτη δεκαετία του 21^{ου} αιώνα ο υπαρκτός καπιταλισμός βρίσκεται σε βαθιά κρίση και αμφισβητείται από μεγάλα τμήματα του πληθυσμού της γης.

Οι καπιταλιστές και οι αστικές κυβερνήσεις στη Ε. Ένωση και σε όλο τον κόσμο θέλουν να φορτώσουν την κρίση στις πλάτες των εργαζομένων και των λαϊκών στρωμάτων. Η κυβέρνηση της Ν.Δ. αξιοποιεί την κρίση για την κατεδάφιση εργατικών δικαιωμάτων, για να μειωθεί το εργατικό κόστος, επιβάλλει διαρκή λιτότητα μέσα από το πάγωμα των μισθών, κατεδαφίζει το κοινωνικό ασφαλιστικό σύστημα, περιορίζει τη μόνιμη εργασία και προωθεί ευέλικτες μορφές φτηνής απασχόλησης, διαμορφώνει ένα εργασιακό μεσαίωνα με εργαζόμενους δίχως δικαιώματα και εργοδότες και κράτος δίχως υποχρεώσεις.

Με αυτή τη λογική προχώρησε για πρώτη φορά μετά από το 1985- τότε είχε ψηφιστεί η πράξη Νομοθετικού περιεχομένου από τον υπουργό του ΠΑΣΟΚ κ. Σημίτη που απαγόρευε την αύξηση στο μισθό- στο πάγωμα των μισθών στο δημόσιο, δίνοντας στους πιο χαμηλόμισθους ένα εφάπαξ ποσό ελεημοσύνης.

Η κυβέρνηση αρνείται να στηρίξει το ασφαλιστικό σύστημα με κρατική χρηματοδότηση, για να διασωθεί το Ταμείο Πρόνοιας και να μπορεί να καταβάλει το εφάπαξ και προτείνει αύξηση εισφορών και παρακράτηση μισού μισθού από κάθε δημόσιο υπάλληλο.

Την ίδια στιγμή η κυβέρνηση δίνει 28 δις στις τράπεζες, 27 δις ευρώ για νέα εξοπλιστικά πολεμικά συστήματα αμφίβολης χρησιμότητας, η εισφοροδιαφυγή από τα ασφαλιστικά ταμεία αυξάνεται συνεχώς, η μίζα, η ρεμούλα, η κακοδιαχείριση, η διαφθορά στο δημόσιο καλά κρατεί, η πλουτοκρατία αυξάνει τα κέρδη της, και το πολιτικό προσωπικό της αστικής πολιτικής διαπλέκεται όλο και περισσότερο.

Η πολιτική αυτή σπέρνει ανέμους και θερίζει θύελλες. Η φτώχεια, η ανεργία, η κοινωνική αδικία, η νέα ειλωτεία και η περιθωριοποίηση τμημάτων της κοινωνίας διαμορφώνουν ένα κοινωνικό κοκτέιλ. Αυξάνεται η εγκληματικότητα, η βία.

Για αυτό οι πολιτικές αυτές για να εδραιωθούν στη ζωή, στηρίζονται όλο και περισσότερο στη καταστολή, στο περιορισμό των δικαιωμάτων και των δημοκρατικών - συνδικαλιστικών ελευθεριών. Προωθείται όλο και περισσότερο η λογική της αστυνομοκρατίας, της εργοδοτικής και κρατικής καταστολής, βάζουν κάμερες παντού, ποινικοποιούν την εμφάνιση (κουκούλα) και σε λίγο θα κατεβάσουν και το στρατό στους δρόμους, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τον εχθρό λαό. Ξέρουν ότι η πολιτική τους γεννά και προκαλεί την ένταση των κοινωνικών συγκρούσεων και κοινωνικών αγώνων. Η μεγάλη νεολαιίστικη οργή του περασμένου Δεκέμβρη στην Ελλάδα, είχε στιγμές από το μέλλον των κοινωνικών εξεγέρσεων. Οι μεγάλες διαδηλώσεις αυτές τις μέρες στο Λονδίνο, οι μεγάλες απεργίες σε χώρες της Ευρώπης, η μεγάλες πορείες και η απεργία χθες στην Ελλάδα, πυροδοτούν ακόμη πολιτικές ανατροπές και εγκυμονούν μεγάλες αναταράξεις στη χώρα μας και σε ολόκληρο τον κόσμο θέτοντας σε αμφισβήτηση τον υπαρκτό καπιταλισμό, περισσότερο από κάθε άλλη φορά μετά την κατάρρευση της ανατολικής Ευρώπης που πολύ θεώρησαν ότι μαζί με την κατάρρευση των γραφειοκρατικών καθεστώτων ήρθε και το τέλος της ταξικής πάλης.

Αυτή η πρωτόγνωρη κατάσταση που μαστίζει όλο τον καπιταλισμό αναδιαμορφώνει και τους όρους της ταξικής πάλης, θέτει νέα δεδομένα και καθήκοντα στο εργατικό κίνημα, ιδιαίτερα στις δυνάμεις εκείνες που κινούνται σε ταξική κατεύθυνση και δε λειτουργούν ως δούρειος ίππος σε βάρος των συμφερόντων των εργαζομένων. Χρειάζεται να δούμε πως επιδρά η οικονομική κρίση, στην συνείδηση και τη συμπεριφορά των εργαζομένων. Η σχέση της οικ. κρίσης με την εργατική κοινωνική συνείδηση δεν είναι ευθύγραμμη. Είναι διαλεκτική. Η κρίση δεν οδηγεί κατ' ανάγκη τους εργαζόμενους στον αγώνα εναντίον στο καπιταλισμό. Ούτε η εξαθλίωση των εργαζομένων οδηγεί στην κοινωνική σύγκρουση. Οι δυνάμεις ταξικής εργατικής πολιτικής και της κοινωνικής απελευθέρωσης που δρουν στο εργατικό κίνημα, έχουν χρέος να συμβάλουν για να διαμορφωθούν πολιτικές και συνδικαλιστικές προϋποθέσεις και πρακτικές που να αμφισβητούν το καπιταλισμό, να αντιπαλεύουν τα αντεργατικά μετρά που προωθούν κυβέρνηση, Ε. Ένωση και κεφάλαιο, μέσα από νικηφόρους μαζικούς ταξικούς εργατικούς αγώνες, ρήξης και ανατροπής της κυρίαρχης πολιτικής..

Κόντρα στην πολιτική της συναίνεσης και της υποταγής που επιδιώκει το κεφάλαιο, η κυβέρνηση, οι πολιτικές δυνάμεις και τα κέντρα εξουσίας της αστικής πολιτικής. Ενάντια στις δυνάμεις του δικομματισμού και της αστικής πολιτικής που δρουν στο σ. κίνημα.

Συνάδελφοι

Οι εργαζόμενοι δεν πρέπει να περιμένουν τίποτα από το μοντέλο της νεοφιλελεύθερης διαχείρισης της κρίσης. Ο νεοφιλελευθερισμός «επανάφερε» τον καπιταλισμό στη «γνήσια» ανάπτυξή του, τον έκανε πιο «καθαρό», πιο προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις από την ανάπτυξη των σύγχρονων παραγωγικών δυνάμεων.

Όσο για τον περίφημο «καπιταλισμό του καζίνο», είναι αλήθεια ότι τα φαινόμενα απληστίας, απάτης, ανοιχτής κλοπής και σφετερισμού του κοινωνικού πλούτου από

τους τραπεζίτες και τα golden boys είναι υπαρκτά και δικαίως εξοργίζουν την εργαζόμενη πλειονότητα. Ο νεοφιλελευθερισμός όμως δεν είναι εκτροπή του καπιταλισμού από την φυσιολογική πορεία του λόγω ενός είδους πραξικοπήματος της πιο επιθετικής μερίδας του κεφαλαίου, όπως λένε ορισμένοι. .

Οι εργαζόμενοι δεν έχουν κανένα όφελος να περάσουμε σε πολιτικές διαχειρίσεις σοσιαφιλελευθερου χαρακτήρα.

Σήμερα, η «αντι- νεοφιλελεύθερη» στρατηγική παραπέμπει στην προσμονή μιας «επιστροφής στο κράτος- πρόνοιας». Λησμονεί, όμως, ότι ο νεοφιλελευθερισμός κέρδισε την ιδεολογική ηγεμονία ακριβώς λόγω της κρίσης του Κεϋνσιανού κράτους- πρόνοιας, που είχε εξαντλήσει τα όριά του. Λησμονεί επίσης ότι ο καπιταλισμός βγήκε από τη Μεγάλη Ύφεση μόνο μέσω των στρατιωτικών δαπανών και των τεράστιων καταστροφών παραγωγικών δυνάμεων στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Το «κράτος πρόνοιας» της πλήρους απασχόλησης έδωσε τη θέση του στον κοινωνικό πόλεμο με τις ιδιωτικοποιήσεις, τη μετατροπή της λιτότητας σε διά βίου οικονομικό Σύνταγμα, στη μαζική, δομική ανεργία, την επέκταση της ελαστικής απασχόλησης, των προσωρινά μισοαπασχολούμενων- μισοαμοιβόμενων).

Η στρατηγική αυτή υιοθετήθηκε και από την Κεντροαριστερά του Τρίτου Δρόμου, την σοσιαλδημοκρατία, που υποτάχθηκε στο κεφάλαιο με τη μορφή του σοσιαφιλελευθερισμού, που κήρυξε, διά στόματος Τόνι Μπλερ, τη στροφή από το κράτος πρόνοιας στο κράτος που ευνοεί την εργασία. Μια στρατηγική που καταργεί θέσεις εργασίας και επιδόματα εργασίας διαμορφώνοντας ένα ολόκληρο στρώμα «φτωχών που δουλεύουν».

Οι πολιτικές αυτές δοκιμαστήκαν και στην Ελλάδα και είχαν σε τελευταία ανάλυση τα ίδια οδυνηρά για τους εργαζόμενους αποτελέσματα. Οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ στα 18 χρόνια διακυβέρνησης της χώρας σιγά σιγά μετά το 1985 και ιδιαίτερα την περίοδο του Σημίτη, διαμόρφωσαν το νομικό οπλοστάσιο το οποίο αξιοποίησε η κυβέρνηση Καραμανλή του νεότερου και προχωρά την αντεργατική καταιγίδα.

***Συνάδελφοι** Ασφαλώς, η κρίση δεν πρόκειται να φέρει από μόνη της το τέλος του καπιταλισμού, είναι όμως πολύ πιθανό ότι, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, θα φέρει το τέλος του καπιταλισμού όπως τον ξέραμε.*

Έχω τη γνώμη ότι δύο γραμμές διεκδικούν, μεσοπρόθεσμα, την ηγεμονία για την αντιμετώπιση της κρίσης με συνέπεια και στρατηγική στόχευση. Η πρώτη είναι η υπέρβαση της κρίσης από τα πάνω και από τα δεξιά. Είναι η λογική ενός ολοκληρωτικού καπιταλισμού, που θα επιδιώξει να θωρακίσει μακροπρόθεσμα μια βαθειά, ολιγαρχική- απολυταρχική μετάλλαξη του συστήματος, με μια ιστορική οπισθοδρόμηση στον πολιτισμό του κοινωνικού ανθρώπου. Προς την κατεύθυνση αυτή πιέζουν αστικά κέντρα και υπηρεσίες που αξιοποιούν, αν δεν συνδουλίζουν κιάλας, εκρήξεις τυφλής βίας και τρομοκρατίας, καλλιεργώντας το έδαφος για αυταρχικές εκτροπές. Η διάδοση, στις συνθήκες της κρίσης, τάσεων εθνικισμού και ρατσισμού στα λαϊκά στρώματα και το ενδεχόμενο εμπορικών ή και ανοιχτών πολέμων μικρής ή μεγάλης κλίμακας εγγράφονται στην ίδια στρατηγική κατεύθυνση.

Απέναντι σ' αυτή την επικίνδυνη τάση προβάλλει- ως τώρα περισσότερο ως αντικειμενική ανάγκη παρά ως οργανωμένο κοινωνικοπολιτικό ρεύμα- η γραμμή για

υπέρβαση της κρίσης από τα κάτω και από τα αριστερά, με μια *δημοκρατική-αντικαπιταλιστική ανατροπή* προς όφελος των άμεσων και στρατηγικών συμφερόντων της μισθωτής εργασίας. Το δίλημμα που τίθεται είναι: Είτε η Αριστερά θα υπερβεί την μακρά (υπαρξιακή, μετά το 1989) κρίση της εν θερμώ, μέσα από τη δοκιμασία των κοινωνικών αναμετρήσεων, με μια *πραγματική επανίδρυση* που θα της επιτρέψει να ηγηθεί ενός νέου ιστορικού κινήματος αντιμετώπισης της οικονομικής κρίσης στην πορεία για την υπέρβαση του ίδιου του καπιταλισμού, είτε ο καπιταλισμός θα καταφέρει να πραγματώσει τη δική του, αντιδραστική «επανίδρυση», με μια ιστορική ήττα της κοινωνικής και πολιτικής Αριστεράς.

Για τις ταξικές δυνάμεις στο σ. κ. η καταστροφή του καπιταλιστικού συστήματος παραμένει ο κύριος σκοπός τους. Αλλά για να τον πραγματοποιήσουν, πρέπει να προτείνουν διεκδικήσεις που να εκφράζουν τις άμεσες ανάγκες της εργατικής τάξης. να οργανώσουν μαζικές καμπάνιες και να παλέψουν για αυτές τις διεκδικήσεις ανεξάρτητα από το εάν αυτές συμβιβάζονται με τη διαίωσιση του καπιταλιστικού συστήματος. Οι διεκδικήσεις που προτείνουν οι ταξικές δυνάμεις ανταποκρίνονται στις άμεσες ανάγκες των πλατιών εργατικών μαζών και αν οι μάζες είναι πεπεισμένες ότι χωρίς την ικανοποίηση αυτών των διεκδικήσεων η ύπαρξή τους είναι αδύνατη, τότε ο αγώνας γύρω από αυτά τα ζητήματα θα γίνει η αφετηρία της πάλης για την εξουσία.

Συναδελφοί

Μέσα σε αυτό το πολιτικό κλίμα πρέπει να δει κανείς και τη λειτουργία της Δ. Διοίκησης. Η οποία δεν έχει ουδέτερη λειτουργία και δεν μπορεί να έχει στο καπιταλισμό. Η κρατικές υπηρεσίες και η Δ. Διοίκηση λειτουργούν και εφαρμόζουν την εκαστοτε κυβερνητική πολιτική. **Οι κυβερνήσεις της αστικής πολιτικής προώθησαν αντιδραστικές μεταρρύθμισης στη Δημόσια διοίκηση και τη λειτουργία του καπιταλιστικού κράτους με πυξίδα τους νόμους της ελεύθερης αγοράς και του κέρδους. Μετατρέπουν τη δημόσια διοίκηση, και την Τοπική Αυτοδιοίκηση σε επιχειρησιακή μονάδα που λειτουργεί με τη λογική της αγοράς. Αντιλαμβάνονται τους πολίτες χρήστες των υπηρεσιών, ως πελάτες που πρέπει να βάζουν το χέρι όλο και πιο βαθιά στην τσέπη. Προωθούν τις συμπράξεις δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα, το ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας μέσα από τις ιδιωτικοποιήσεις, μηδενίζοντας και τα ελάχιστα κοινωνικά χαρακτηριστικά που έστω και περιορισμένα έχουν απομείνει.**

Οι κυβερνήσεις του δικομματισμού που εναλλάσσονται στην κυβέρνηση. 18 χρόνια ΠΑΣΟΚ, 16 χρόνια Ν.Δ. έχουν απόλυτη ευθύνη για όλα τα στραβά που βιώνουμε στη λειτουργία της Δ. Διοίκησης. Για την υπερχρέωση του κράτους, τη μίζα, τη σπατάλη, την έλλειψη αξιοκρατίας, τη διάλυση των νοσοκομείων, των ασφαλιστικών ταμείων, την φοροδιαφυγή, την εισφοροδιαφυγή, την μαύρη εργασία, την ανεργία τα σκάνδαλα και πολλά άλλα.

Όλα τα παραπάνω δεν έχουν σχέση με τη διεθνή οικ. κρίση.

Αυτά τα φαινόμενα στη Δ. Διοίκηση δεν είναι αδυναμίες της αστικής πολιτικής ούτε ιδιαιτερότητες της ελληνικής κοινωνίας. Είναι στοιχεία της καπιταλιστικής ανάπτυξης και της λειτουργίας του καπιταλιστικού συστήματος στη χώρα μας με τις ιδιαιτερότητές της.

Στρατηγική επιδίωξη των κυβερνήσεων της αστικής πολιτικής και των αντιδραστικών καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων στη Δ. Διοίκηση που προώθησαν

και προωθούν είναι ο δημόσιος τομέας να μην ξεχωρίζει από τον ιδιωτικό, με στόχο να λειτουργεί ως επιχειρησιακή μονάδα, με δείκτες αγοράς. Η Δ.Δ. να λειτουργεί με επιχειρησιακούς στόχους και να υλοποιεί πολιτικές που θα υπακούουν στους νόμους της αγοράς. Αντιλαμβάνονται τους πολίτες χρήστες των υπηρεσιών σαν πελάτες που πρέπει να πληρώνουν για τα πάντα.

Προωθούνται πολιτικές ώστε να γίνει μετάβαση της Δ.Δ. σε μεθόδους διοίκησης και λειτουργίας του ιδιωτικού τομέα. Με δείκτες απόδοσης, αξιολόγησης-απόρριψης ως στοιχείο του εργαζόμενου αλλά και ολόκληρου του δημόσιου φορέα. Για να στηριχτεί το κλείσιμο ή το ξεπούλημά του στους ιδιώτες. Στόχος στρατηγικός του κεφαλαίου είναι η απόσυρση όπως λένε οι αστοί οικονομολόγοι του κράτους από πολλές πλευρές της ζωής. Για αυτό προωθούν τη μείωση του δημόσιου τομέα, τις ιδιωτικοποιήσεις, την μείωση των δαπανών κοινωνικού χαρακτήρα, παιδεία, υγεία, πρόνοια. Προωθούν τις συμπράξεις δημόσιου ιδιωτικού τομέα. Ανατρέπουν εργασιακές σχέσεις. Αυξάνεται η διαπλοκή ανάμεσα στο πολιτικό προσωπικό και τα οικονομικά συμφέροντα. Στην Τ. Αυτοδιοίκηση που είναι πρωταθλήτρια στην κακοδιαχείριση και τη διαφθορά σύμφωνα με το συνήγορο του πολίτη, στους 1034 Δήμους 315 Δήμοι δεν έχουν υπηρεσία αποκομιδής απορριμμάτων, και 200 Δήμοι έχουν αναθέσει τα απορρίμματα σε ιδιώτες. 480 Δήμοι έχουν αναθέσει την ανακύκλωση των απορριμμάτων σε ιδιωτική εταιρεία που μετοχές έχει η ΚΕΔΚΕ και ο ΣΕΒ. Μόνο ένας Δήμος έχει οργανώσει με τις υπηρεσίες του την ανακύκλωση, χωρίς την συμμετοχή ιδιωτών.

Απέναντι σε αυτή την αστική πολιτική το εργατικό κίνημα χρειάζεται να αναπτύξει αγώνες για την ανατροπή αυτών των πολιτικών και στην νεοφιλελεύθερη και στην σοσιαφιλελεύθερη εκδοχή της. Να θέσει στόχους εντελώς αντίθετους και σε ρήξη με τις αντεργατικές πολιτικές.

Να απαιτήσει δημόσιες υπηρεσίες με κοινωνικό χαρακτήρα. Με μόνιμη σταθερή εργασία για τους εργαζόμενους. Ενώπιον στην ευέλικτη, φτηνή, και ρουσφετολογική εργασία. Να απαιτήσει αύξηση των κοινωνικών δαπανών. Να αντισταθεί στις ιδιωτικοποιήσεις, το ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας. Να απαιτήσει να επανέλθουν στο δημόσιο τομείς και υπηρεσίες που ιδιωτικοποιήθηκαν. Να απαιτήσει να δοθούν άτοκα δάνεια για πρώτη κατοικία. Εθνικοποίηση των τραπεζών. Εργατικό Έλεγχο, διαφάνεια, αξιοκρατία στις προσλήψεις.

Ένα τέτοιο κίνημα θα έρχεται σε ρήξη με τις μέχρι σήμερα πολιτικές των κυριάρχων συνδικαλιστικών παρατάξεων. Θα προβάλλει την ανάγκη μιας νέας ταξικής εργατικής ενότητας, κόντρα στη λογική του κυβερνητικού, και κομματικού συνδικαλισμού. Ένα εργατικό κίνημα ανεξάρτητο, ταξικό ικανό να αναπτύξει την δική του εργατική πολιτική για τα συμφέροντα της εργατικής πλειοψηφίας στην ελληνική κοινωνία.

Αποσπάσματα από την παρέμβαση του Παναγιωτόπουλου Χρήστου στην ημερίδα με θέμα: Οικονομική κρίση και Δημόσια Διοίκηση, που οργάνωσε το Πολύκεντρο της ΑΔΕΔΥ στις 3 & 4 / 4 / 2009.

Μέλος του Γενικού Συμβουλίου της ΑΔΕΔΥ.

Αγωνιστικές Κινήσεις Συσπειρώσεις Παρεμβάσεις στο Δημόσιο και τους ΟΤΑ.